

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
PREDSTAVNIČKI DOM

Komisija za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil

Broj: 01/5-011-813/02.

Sarajevo, 18.07.2002. godine.

Z A P I S N I K

Sa 20. sjednice Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil održane 18.07.2002. godine sa početkom u 10 sati.

Dvadesetj sednici Komisije prisustvovali su:

- Brka Osman, predsjedavajući Komisije,
- Osmanović Bahrija, član Komisije,
- Ispred Cuplov Mustafe, člana Komisije, Begović Muhamed poslanik,
- Kamberović Violeta, član Komisije,
- Jovanović Miloš, zamjenik predsjedavajućeg Komisije,
- Filipović Omer, član Komisije.

Odsustvovali su: Grabovac Miro, zamjenik predsjedavajućeg komisije, Stokić Dušan, član komisije, Dr. sc. doc. Franjo Mjadandžić, član Komisije, Cuplov Mustafa, član Komisije.

Sjednici je prisustvovao i predstavnik Ministarstva za ljudska prava Bosne i Hercegovine, gosp. Borovčanin Drago.

Za sjednicu je usvojen slijedeći:

DNEVNI RED:

01. Usvajanje zapisnika sa 19. sjednice Komisije,
02. Izvještaj o posjetama općinama u Bosni i Hercegovini,
03. Obraćanje institucija i pojedinaca Komisiji,
04. Tekuća pitanja.

Ad – 1 Usvajanje zapisnika sa 19. sjednice Komisije.

Nakon usvajanja dnevnog reda, predsjedavajući Komisije Osman Brka je predložio diskusiju i usvajanje zapisnika sa 19. sjednice. O zapisniku nije bilo rasprave.

Kako nije bilo rasprave, predsjedavajući Komisije je predložio usvajanje zapisnika, pa je Komisija jednoglasno usvojila Zapisnik s 19. sjednice Komisije.

Ad - 2   **Izveštaj o posjetama općinama u Bosni i Hercegovini,**

U uvodnom izlaganju za drugu tačku dnevnog reda, predsjedavajući Osman Brka je ukazao na osnovne aktivnosti koje su se do sada odvijale po pitanju posjeta Komisije predviđenim općinama u Bosni i Hercegovini.. Iznio je svoje utiske koji su i ovaj put potvrdili potrebu izlazaka poslanika na teren i neposrednog opažanja povreda ljudskih prava i osnovnih sloboda na prostoru Bosne i Hercegovine. Predsjedavajući je istakao potrebu donošenja zaključaka od strane ove Komisije i njihovog dostavljanja da bi Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine mogao ih podržati i dati u proceduru provođenja.

G-đa Osmanović Bahrija se u obraćanju za ovu tačku dnevnog reda osvrnula na utiske koje je doživjela obilazeći pojedine općine. Istakla je posebno svoje utiske obilaskom općine Dobretići, koja je mala a nerazvijena općina, i u kojoj ljudi žive u veoma teškim uslovima. Posebno je ukazala na postojanje nekoliko porodica, a jedna je od njih Ilije Poplašena koji kao sama osoba živi na rubu egzistencije i kome je hitno potrebna pomoć. Ponudila je Ministarstvu za ljudska prava Bosne i Hercegovine i prisutnom predstavniku Ministarstva neposredno učešće u obilasku terena i njen angažman da se tim starim i iznemoglim ljudima efikasno pomogne. Općina Dobretić kao da živi u 15. vijeku, daleko od civilizacije, a njeni građani žive teško i siromašno.

G. Filipović Omer se u izlaganju zadržao na provođenju imovinskih zakona, posebno ističući da je bezbjedna situacija u općinama koje su obilazili dosta dobra i pogoduje povratku izbjeglih i raseljenih. Utisci iz općina koje su neposredno posjetili, kazuju da ima i vode i struje za povratnike u tim povratničkim mjestima, te da jedino nedostaje finansijska potpora da bi proces povratka bio u cjelini realiziran. U Prijedoru i Kozarcu je dosta dobra situacija za povratak i povratnike. On apeluje da se pomogne starom gradu u Kozarcu, jer taj kulturno-historijski spomenik propada i treba ga hitno obnoviti od daljeg propadanja. Neophodno je da se spomenik stavi pod zaštitu države. Predlaže da se u zaključcima obavezno istakne potreba otvaranja i obezbjeđenja novih radnih mjesta za stanovništvo, ali i za povratnike, prije svega iz reda manjinskih nacionalnosti radi njihovog zapošljavanja, jer na taj način može biti održiv povratak koji je u općinama koje su oni obišli zaista dosta dobar.

G-đa Kamberović Violeta je podržala dotadašnju diskusiju ističući svoje utiske iz općina koje je posjetila njena grupa. Posebno se osvrnula na obilazak općina: Centar-Sarajevo, Odžak i Brčko Distrikt, ističući da je povratnička muka svuda ista bez obzira na razvijenost općine i da povratnicima nedostaje svega a najviše najlona i šatora. Zapanjuje podatak da su u ravnoj, posavskoj općini Odžak polja pusta i neobrađena, bez interesa naroda da ih obrađuje. Ujedno je istakla dobro rješavanje nacionalne zastupljenosti ljudi u Distriktu Brčko, kao model uređenja i drugih sredina. U Distriktu Brčko vlasiti su otpustili jedan broj radnika Srba, da bi primili jedan broj Bošnjaka i Hrvata, odnosno da bi balansirali nacionalnu strukturu zaposlenih, što trebaju uraditi sve općine na prostoru Bosne i Hercegovine jer je to ustavna i zakonska obaveza.

Istakla je veliki problem naselja na području Odžaka koja su doslovno zatrpana smećem. Za njihovo stavljanje u život i funkciju povratnika trebaju velika sredstva te apeluje na Ministarstvo za ljudska prava Bosne i Hercegovine da se uključi u rješavanje ovog problema.

G. Jovanović Miloš u svojoj diskusiji je iznio svoja zapažanja sa puta obilazaka te predložio da treba ući, kao zaključak, zahtjev povratnika za brzo i potpuno rješavanje pitanja penzija, kao i pitanje zdravstvenog osiguranja povratnika. Nema kvalitetnog i trajnog povratka bez rješavanja ovih pitanja. Povratak stanova nije u Sarajevskom kantonu u domenu općina nego Kantona Sarajevo, pa je nužno od Kantonalne uprave za stambena pitanja zatražiti informaciju o rješavanju te problematike.

Diskusiji se pridružio i prisutni predstavnik Ministarstva za ljudska prava Bosne i Hercegovine g. Borovčanin koji je govorio o aktivnosti ministarstva po općinama na rješavanju gorućih pitanja povratnika. Istakao je da je organ uprave Ministarstva dosta malen, ali da je otvoren za sve vrste saradnje svih institucija koja brinu o povratnicima, a tako i ove Komisije. U saradnji sa UNHCR i OHR stvara se dobar ambijent potpunog povratka. Istakao je veoma bitan problem postojanja odvojenih i nesinhroniziranih baza podataka o izbjeglicama i raseljenim licima, o njihovom kretanju, imovnom stanju, njihovom integriranju u drušvo i državu.

Predsjedavajući Komisije g. Brka Osman je zahvalio gostu na prisustvu ističući da je Komisija uvijek bila voljna saradivati sa Ministarstvom i da je težila tome, ali da od strane Ministarstva nije bilo razumijevanja. Komisija je težila i zajedničkim aktivnostima sa Ministarstvom, koje nije imalo sluha za to. Zato smatra da je dobro da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, preko svojih domova, ocjeni šta treba uraditi Ministarstvo i da ono pratio realizaciju naloženih mjera. Istakao je činjenicu da je Komisija postala moralni autoritet u oblasti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kod institucija koje prate ovu oblast.

Na kraju, zaključeno je sljedeće:

- **O pitanu Informacije koja se treba dostaviti na upotrebu Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine treba se Komisija izjasniti na novoj sjednici koja se zakazuje za 30.07.2002. godine u 10 sati. Tada će se raspravljati i o Prijedlogu zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu predlagača Vijeća Ministara Bosne i Hercegovine.**
- **Do navedenog dana potrebno je da drugi članovi Komisije dostave sekretaru komisije dr. Zijadu Hasiću svoje izvještaje,**
- **da se grupa poslanika Komisije koja nije izvršila cjelokupan obilazak planiranih općina, uputi na obilazak i da ona dostavi svoj izvještaj do nove sjednice Komisije,**

Ad-3. Obraćanje institucija i pojedinaca Komisiji,

Predsjedavajući Komisije g. Osman Brka je otvorio ovu tačku dnevnog reda i predložio da o njoj podrobnije informira sekretar Komisije.

Sekretar komisije je siskao sljedeće:

- Od strane predsjedavajućeg Predstavničkog doma stigao je dopis iz kojeg je vidljivo da je Predstavnički dom usvojio prijedlog Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za

razmatranje Prijedloga Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilzu po hitnom postupku, te da je ovu Komisiju odredio kao nadležnu za komisijisku fazu donošenja zakona. Zbog toga, kako je u pitanju skraćeni postupak, potrebno je nakon 15 dana od dana dostavljanja mišljenja ustavno-pravne komisije očitovati se o ovom Zakonu i proslijediti ga informacijom u daljnju potrebnu proceduru. Sjednica, na kojoj bi se ova pitanja Zakona rješavala zakazuje se za 30.07.2002. godine.

- Sekretar je ukazao na nekoliko dopisa kojima se pojedinci i pravna lica obraćaju za pomoć u rješavanju ljudskih prava i sloboda. Ukazano je na dopise BINGO preduzeća iz Tuzle, kao i obraćanje stranke Bekan Taiba, na koje je već reagovala Komisija tražeći izjašnjenja nadležnih organa o tim predmetima.

Na kraju je zaključeno da se i dalje prati stanje ljudskih prava, a obraćanja pojedinaca i grupa da se brzo rješavaju dopisima i unutar nadležnosti Komisije.

Ad - 05. Tekuća pitanja.

Po ovoj tački dnevnog reda je diskutovala g-đa Kamberović Violeta koja se založila za posjete centrima za **djecu bez roditelja**. Na kraju svog mandata posao obilaska centara bi bio kruna aktivnosti ove Komisije, koja je veoma dobro radila. Predložila je da se u toku mjeseca septembra, uz logističku pomoć Minsitarstva za ljudska prava izvrši posjeta nekolicine tih centara, te daju skromni pokoloni djeci. Na taj način Parlamentarna Skupština Bosne i Hercegovine će pokazati riješenost svojih proslanika da se posvete rješavanju i ove veoma teške problematike.

Zaključeno je da se ispred Komisije uputi dopis Ministarstvu za ljudska prava Bosne i Hercegovine sa željom da se i Ministarstvo u ovu akciju o djeci bez roditelja uključi aktivno.

Ovim je završena 20. sjednica Komisije.
Sjednica je završena u 11.00. sati.

SEKRETAR KOMISIJE

Dr. Zijad Hasić
Dr. Zijad Hasić

PREDSJEDAVALAČI KOMISIJE

Osman Brka
Osman Brka